

Električni, elektronski in zeleni urbani transportni sistemi - eGUTS

DTP1-454-3.1-eGUTS

D4.3.1 Priročnik za pripravo lokalnega akcijskega načrta

Odgovorni partner
Univerza v Maribor

Verzija 1.0
Januar 2018

Izjava o omejitvi odgovornosti: Informacije in stališča navedena v tem dokumentu, so izključno stališča avtorja (partnerjev eGTUS) in ne odražajo uradnega stališča Evropske unije/ Transnacionalnega programa Podonavja. Institucije Evropske Unije/Transnacionalnega programa Podonavja ne odgovarjajo za uporabo informacij, ki jih dokument vsebuje.

Dostopnost dokumenta:	Javna
Komponenta in faza:	D 4. 3. 1
Koordinacijski partner:	Univerza v Mariboru
Urednik(i):	Katja Hanžič
Avtor(ji):	Katja Hanžič (UM)
Rok za izročitve:	31/12/2017
Dejanski datum izročitve:	26/2/2018
Status (F: končna verzija, D: osnutek)	F
Ime datoteke	eGUTS_WP4_3_LAP_Guide_SI

Kazalo

eGuts pristop k razvoju lokalnega akcijskega načrta	4
Lokalni Akcijski Načrt.....	6
Gradiva za usposabljanje o e-mobilnosti.....	8
Modul 1: Lokalni akcijski načrt	9
Modul 2: Javna polnilna infrastruktura	9
Modul 3: e-Avtobusi v javnem prometu	9
Modul 4: Električna vozila v občinskem voznem parku	10
Modul 5: e-najem: e-postaje in vozni park e-vozil.....	10
Modul 6: Preostali ukrepi	10

eGuts pristop k razvoju lokalnega akcijskega načrta

Mesta in občine vedno bolj zagovarjajo razvoj električne mobilnosti in uvajajo različne ukrepe za povečanje deleža le-te. v okviru projekta eGUTS je bil oblikovan priročnik s smernicami, e-gradiva za usposabljanje in predloga lokalnega akcijskega načrta (LAP) kot pomoč in podpora občinam pri načrtovanju ter uvajanju e-mobilnosti. Priročnik »eGUTS lokalni akcijski načrt (LAP)« vsebuje smernice za razvoj lokalnega akcijskega načrta, predlogo dokumenta lokalnega akcijskega načrta ter e-gradiva za usposabljanje.

Priročnik »eGUTS lokalni akcijski načrt« je sestavljen iz:

- Smernic za lokalni akcijski načrt (LAP ToR): dokument opisuje proces razvoja lokalnega akcijskega načrta (LAP).
- Predloge lokalnega akcijskega načrta (LAP predloga): predloga dokumenta z oblikovanimi poglavji za izdelavo lokalnega akcijskega načrta.

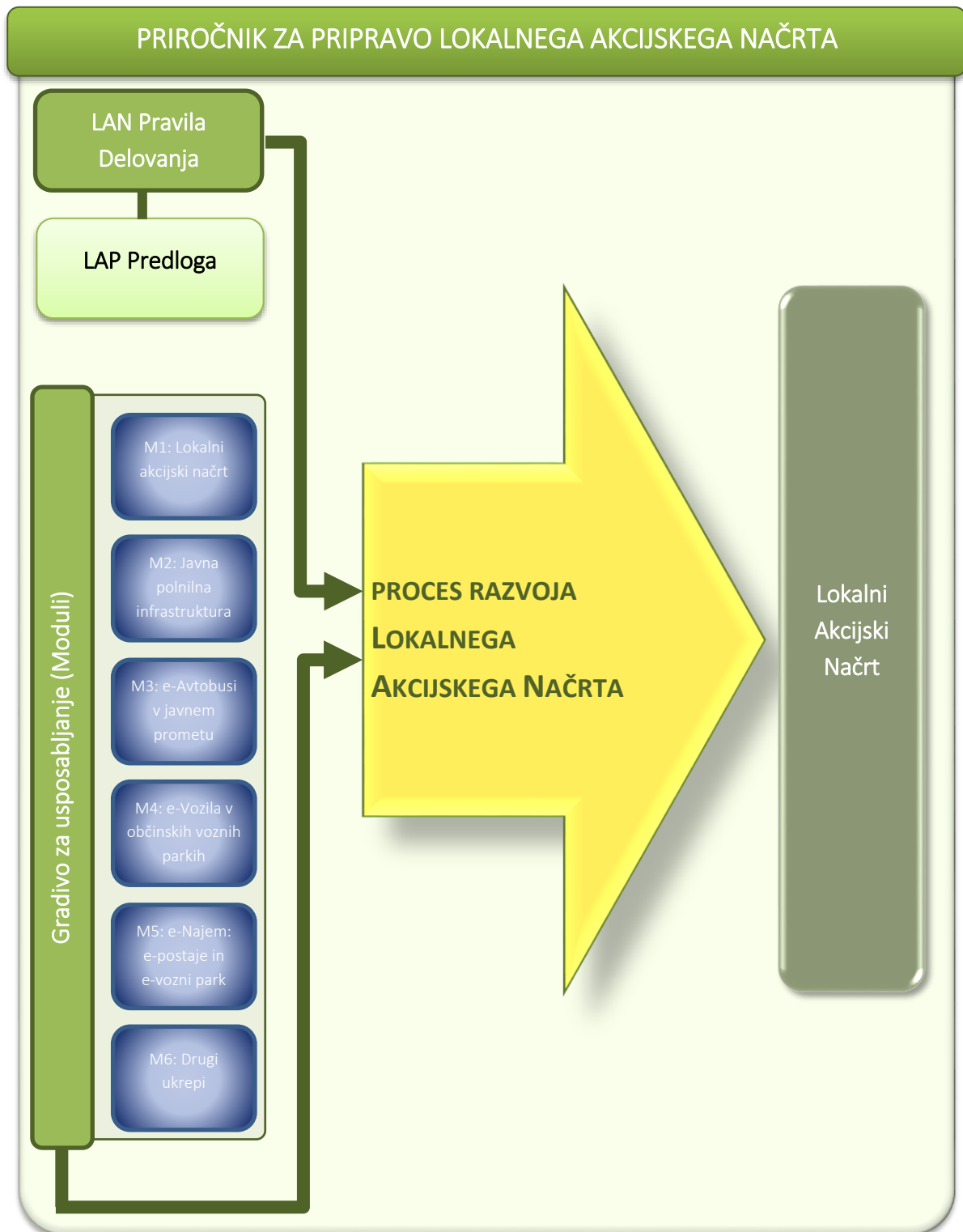
Kot sestavni del »eGUTS priročnika za pripravo lokalnega akcijskega načrta« je bilo razvito tudi gradivo za usposabljanje, ki je sestavljeno iz šestih tematskih modulov:

- M1: Lokalni akcijski načrt (razvojni proces),
- M2: Javna polnilna infrastruktura,
- M3: e-Avtobusi v javnem prometu,
- M4: e-Vozila v občinskih voznih parkih,
- M5: e-Najem: e-postaje in vozni park e-vozil,
- M6: Drugi ukrepi.

eGUTS proces razvoja lokalnega akcijskega načrta obsega naslednje korake:

1. Preučitev in razumevanje postopka priprave in izvajanja Lokalnega akcijskega načrta – Smernice lokalnega akcijskega načrta (LAP ToR).
2. Vključitev deležnikov.
3. Vzpostavitev delovne skupine odgovorne za razvoj lokalnega akcijskega načrta.
4. Usposabljanje delovne skupine (in deležnikov) z uporabo gradiva za usposabljanje (moduli 1 – 6).
5. Razumevanje predloge Lokalnega akcijskega načrta (LAP predloga).
6. Pregled strateških dokumentov občine in identifikacija ukrepov e-mobilnosti.
7. Prilagoditev predloge lokalnega akcijskega načrta potrebam in specifikacija ukrepov e-mobilnosti.
8. Kontinuirano usklajevanje z mestnim svetom.
9. Javna posvetovanja (neobvezno).
10. Predložitev lokalnega akcijskega načrta mestnemu svetu.
11. Uradna potrditev lokalnega akcijskega načrta na Mestnem svetu.
12. Izvajanje lokalnega akcijskega načrta, spremljanje izvajanja ter redno posodabljanje.

Delovni proces priprave lokalnega akcijskega načrta je prikazan na spodnjem diagramu.

Lokalni Akcijski Načrt

Politike postavljajo lokalne akcijske načrte v osrčje sistema načrtovanja saj vsebujejo vizijo in postavljajo okvir prihodnjega razvoja določenih družbenih področij (npr. mobilnost, bivanje in bivalni pogoji, javna infrastruktura ipd.), skladno s potrebami in priložnostmi ob hkratnem varovanju okolja in prilagajanju podnebnim spremembam. Tako je bistvenega pomena, da so lokalni akcijski načrti izdelani, se izvajajo in periodično posodabljaajo.

Lokalni akcijski načrt mora jasno določiti ukrepe, ki bodo izvedeni, kje in kdaj bodo izvedeni in način njihove izvedbe. Le-to je mogoče doseči z natančno določitvijo konkretnih ukrepov, ki jih je potrebno izvesti, določitvijo namembnosti zemljišč ali z izborom političnih meril, ki so relevantna pri obravnavi nadaljnega razvoja. Lokalni akcijski načrt mora biti prilagojen potrebam obravnavanega področja, tako v smislu strateškega razvoja kakor politik, ki se nanašajo na njegov razvoj. Lokalni akcijski načrt naj obravnava ključne izzive ter opredeli rešitve, ki naj bodo ambiciozne vendar hkrati realistične. . Cilj lokalnega akcijskega načrta je izpolnjevati objektivno ocenjene razvojne in infrastrukturne potrebe območja, vključno z neizpolnjenimi potrebami sosednjih območij, kjer je to mogoče.

V tem pogledu je lokalni akcijski načrt e-mobilnosti strukturiran in časovno opredeljen občinski načrt za spodbujanje in uvajanje električne mobilnosti. Občinam pomaga pri določanju kratkoročnih in dolgoročnih ukrepov, dodeljevanju odgovornosti za izvedbo ukrepov in pri vključevanju ključnih deležnikov. Lokalni akcijski načrt za e-mobilnost je konkreten izvedbeni načrt, ki izraža zavezanost občine pri izvajanju ukrepov na področju e-mobilnosti.

Glavni cilj lokalnega akcijskega načrta je opredelitev aktivnosti ter ukrepov, ki jih je potrebno izvesti. Tako lokalni akcijski načrt obravnava štiri glavne elemente:

1. Specifični ukrepi/aktivnosti: Kaj bo izvedeno in kdo bo to izvedel?
2. Časovni okvir: Kdaj bo to izvedeno?
3. Razporeditev sredstev: Kakšna sredstva so potrebna za izbrane aktivnosti in ali so na voljo ?
4. Monitoring: Kdo in kako bo nadzoroval izvajanje in dosežen napredek?

Občine so med seboj zelo razlikujejo saj imajo različna izhodišča ter motivacijo za razvoj lokalnega akcijskega načrta, posledično se bodo medsebojno razlikovali tudi lokalni akcijski načrti. Univerzalni lokalni načrt za uvajanje e-mobilnosti namreč ne obstaja, saj lokalne okoliščine in specifični razvojni cilji vedno vplivajo na vsebino akcijskega načrta. Izbrana in v nadaljevanju opisana metodologija za razvoj lokalnega akcijskega načrta e-mobilnosti je namenoma dokaj splošna in občinam omogoča, da lokalni akcijski načrt prilagodijo lokalnim prednostnim nalogam in okoliščinam. S potrditvijo v mestnem/občinskem svetu postane akcijski načrt zavezujoč

Sestavni del pričujočega Priročnika za pripravo lokalnega akcijskega načrta predstavljajo:

1. Smernice za lokalni akcijski načrt (LAP ToR - priloga 1)
2. Predloga lokalnega akcijskega načrta (LAP predloga - priloga 2)

Smernice za lokalni akcijski načrt

Smernice za lokalni akcijski načrt (LAP ToR) opredeljujejo vse izvedbene korake/faze definiranja in priprave lokalnega akcijskega načrta e-mobilnosti. Smernice so prvenstveno namenjene snovalcem politik oziroma delovni skupini ustanovljeni za pripravo lokalnega akcijskega načrta. Smernice zajemajo tako definicijo ciljev, opredeljujejo odgovornosti sodelujočih in navajajo vire, ki jih je potrebno uporabiti za aktivnosti pri pripravi lokalnega akcijskega načrta za razvoj e-mobilnosti.

Predloga lokalnega akcijskega načrta

Predloga lokalnega akcijskega načrta je usklajena s procesom razvoja opredeljenim v smernicah in vsebuje vse elemente, ki sestavljajo lokalni akcijski načrt. Elementi predloge vsebujejo tudi kratka pojasnila o vsebini, ki sestavlja posamičen del dokumenta. Z dodajanjem, odvzemanjem in spreminjanjem elementov je možno splošno predlogo lokalnega akcijskega načrta prilagoditi potrebam vsake posamične občine. Za uporabo predloge je priporočljivo dobro poznavanje Smernic lokalnega akcijskega načrta, saj le-te podrobno opisujejo vsako posamično poglavje lokalnega akcijskega načrta.

Za podporo pri razumevanju vsebin lokalnega akcijskega načrta je bilo oblikovano gradivo za usposabljanje, ki je opisano v nadaljevanju.

Gradiva za usposabljanje o e-mobilnosti

Gradiva za usposabljanje so bila izdelana v podporo oblikovalcem politik pri pripravi lokalnega akcijskega načrta. Z obravnavo različnih tem omogočajo razumevanje ključnih konceptov e-mobilnosti v urbanih območjih. Z uporabo gradiv za usposabljanje bodo oblikovalci politik izboljšali razumevanje zahtev in omejitev povezanih z e-mobilnostjo ter odpravljanja težav pri uvajanju e-mobilnosti, hkrati pa bodo usposobljeni za oblikovanje realnega in izvedljivega lokalnega akcijskega načrta e-mobilnosti.

Gradivo je razdeljeno v šest tematskih enot, pri čemer prva enota obravnava proces razvoja lokalnega akcijskega načrta. Podani so osnovni opisi in pojasnila skupaj s terminologijo, s čimer je zagotovljeno razumevanje idejne zasnove lokalnega akcijskega načrta. Osrednji del je namenjen procesu priprave lokalnega akcijskega načrta in opisu postopka po posamičnih korakih skupaj s praktičnimi primeri. Preostalih pet enot obravnava različne tematsko zaključene sklope ukrepov, ki jih je možno izvesti skozi lokalni akcijski načrt. Zaradi obsežnega nabora možnih ukrepov, so bili le-ti oblikovani v sledeče tematske enote:

- Javna polnilna infrastruktura,
- e-Avtobusi v javnem prometu,
- e-Vozila v občinskih voznih parkih,
- e-Najem: e-postaje in e-vozila,
- Drugi ukrepi,
 - prednostno parkiranje za e-vozila,
 - rezervirani vozni pasovi za e-vozila,
 - dostop e-vozil v območja z omejenim dostopom.

Vsa gradiva za usposabljanje so pripravljena v obliki gradiv za e-učenje tako, da je omogočena njihova samostojna raba. V okviru projekta eGUTS so za oblikovalce politik oziroma delovno skupino, ki pripravlja lokalni akcijski načrt, izvedene delavnice, kjer so skozi diskusijo razjasnjena morebitna vprašanja. Delavnice izvajajo in organizirajo eGUTS partnerji, ki za izvedbo aktivirajo lokalne/nacionalne strokovnjake s področja e-mobilnosti. Le-ti so lahko iz vrst eGUTS partnerjev, člani transnacionalne skupine strokovnjakov eGUTS ali strokovnjaki izven eGUTS skupine. Pred udeležbo na delavnici je pričakovano, da udeleženci samostojno predelajo eGUTS gradiva za usposabljanje ter da se na delavnici prediskutirajo in razrešijo vprašanja, ki so se udeležencem pojavila ob gradivu oziroma na katere v gradivu niso našli odgovora. Interaktivne delavnice projekta eGUTS so relativno kratke (do tri ure) in zahtevajo aktivno udeležbo (pričakovano je, da udeleženci aktivno sodelujejo v diskusiji in skupaj iščejo rešitve za izpostavljene probleme).

V okviru projekta eGUTS bodo na delavnicah obravnavani vsi tematski sklopi, izven projekta eGUTS se lahko mesta/občine samostojno odločajo o tem katere tematske sklope/delavnice bodo uporabili oziroma izvedli. V kolikor npr. mesto/občina namerava v javni potniški promet uvesti e-avtobuse, je zagotovo primerna izbira tematskih sklopov, ki obravnavajo polnilno infrastrukturo in e-avtobuse v javnem transportu.

Celotno gradivo za usposabljanje sestavljeno iz šestih modulov in je namenjeno vsem oblikovalcem politik, deležnikom in vsem zainteresiranim. Dostop do gradiva za usposabljanje je neomejen in brezplačen.

Kratka vsebina gradiv za usposabljanje po posamičnem modulu:

Modul 1: Lokalni akcijski načrt

V tematskem sklopu so obravnavane sledeče teme:

- definicija in terminologija lokalnega akcijskega načrta,
- proces razvoja lokalnega akcijskega načrta:
 - o zaveza oz. prevzem obveznosti,
 - o pregled dokumentacije,
 - o formulacija akcijskega načrta,
 - o sprejetje lokalnega akcijskega načrta ter
 - o izvajanje in nadzor.

Modul 2: Javna polnilna infrastruktura

V tematskem sklopu so obravnavane sledeče teme:

- tehnologije polnilne infrastrukture,
- čas polnjenja,
- povpraševanje in pričakovana uporaba,
- načrtovanje lokacije in omrežna infrastruktura,
- pripravljenost skupnosti (sprejemanje koncepta v družbi) ,
- varnost in varovanje ter
- promocija e-mobilnosti.

Modul 3: e-Avtobusi v javnem prometu

V tematskem sklopu so obravnavane sledeče teme:

- tipologija e-avtobusov: prednosti in slabosti,
- zahteve glede polnilne infrastrukture,
- javno naročanje e-avtobusov,
- mikro javni potniki promet,
- promocija e-mobilnosti.

Modul 4: Električna vozila v občinskem voznem parku

V tematskem sklopu so obravnavane sledeče teme:

- vrste električnih vozil (e-kolesa, e-avtomobili, e-tovornjaki),
- primernost občinskih vozniških parkov za ukrepe e-mobilnosti,
- zahteve glede polnilne infrastrukture,
- promocija e-mobilnosti.

Modul 5: e-najem: e-postaje in vozni park e-vozil

V tematskem sklopu so obravnavane sledeče teme:

- tipi e-koles,
- e-avtomobili,
- najemne postaje,
- varnost in varovanje,
- IKT podpora
- promocija e-mobilnosti.

Modul 6: Preostali ukrepi

V tematskem sklopu so obravnavane sledeče teme:

- prioriteta parkirna mesta,
- prednostni vozni pasovi,
- izjeme za e-vozila v območjih z omejenim dostopom,
- e-Taksiji (spodbude in davčne olajšave),
- finančne spodbude,
- regionalni/lokalni davki.